

Col·legi Antoni Roig, el llegat d'un indià que estimava el seu poble

La història del col·legi Antoni Roig de Torredembarra és d'aquelles que val la pena explicar. El primer que cal fer és saber qui és la persona que la va fer possible al seu moment. A més, enguany, es commemoren 200 anys del seu naixement.

Antoni Roig, veí de Torredembarra, va néixer el 22 de juny de 1817. Comerciant de professió, va tenir la idea de fer fortuna i, com molts altres torrencs i gent d'aquestes comarques, l'únic camí possible era "fer les Ameriques". Segons consta en el seu testament, Cuba va ser un dels indrets on va estar, perquè així ho comenta quan cita l'estada d'alguns cosins seus que vivien a Matanzas i Guanabacoa i que posteriorment van rebre una part de l'herència de Roig.

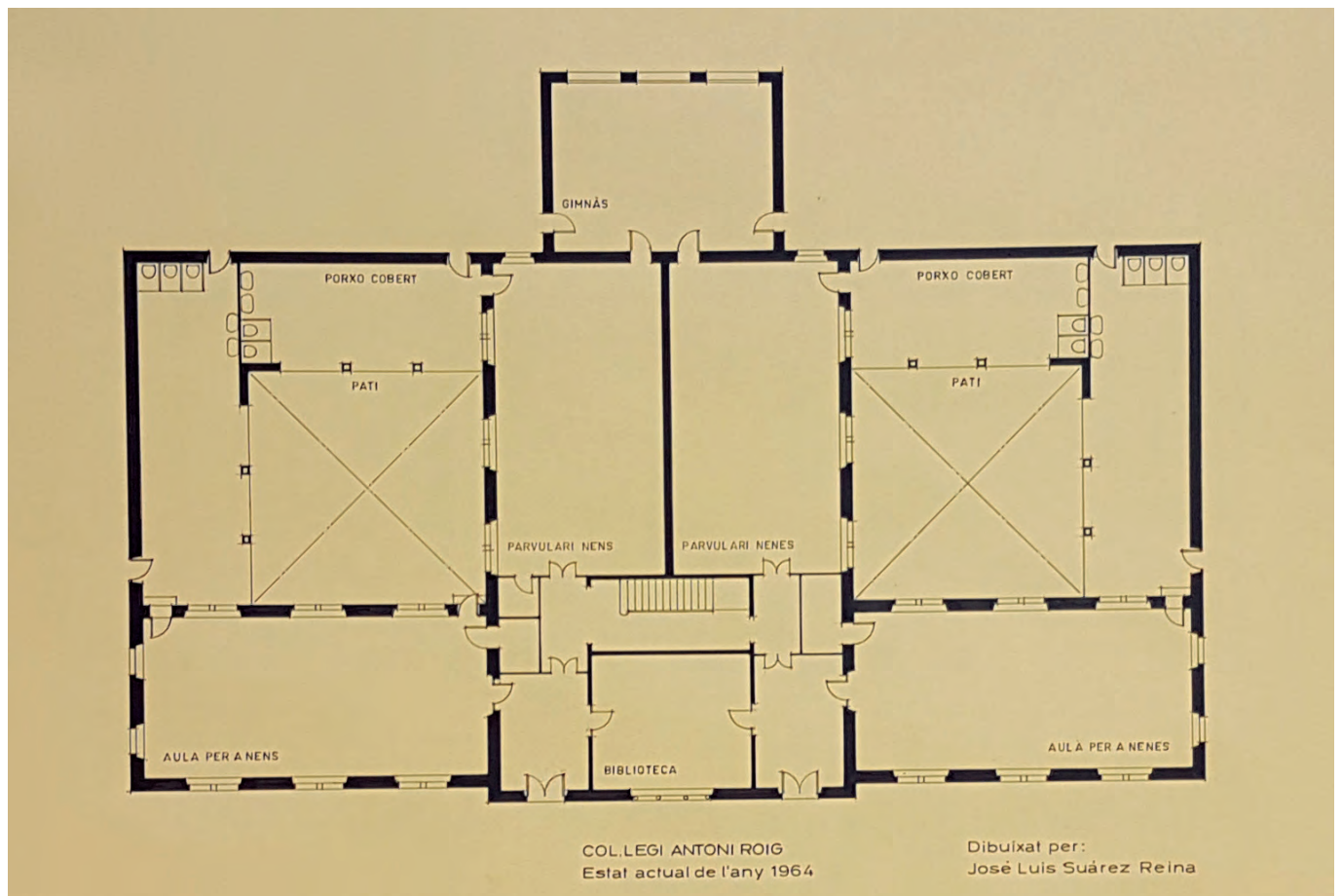
En aquella època, el comerç d'importació i exportació que hi havia entre Torredembarra i els països de l'altre continent, es fonamentava en el transport

El Col·legi Antoni Roig, vist a peu de carrer

de vi, cereals i aiguardent en el viatge d'anada i es tornava cap aquí amb els vaixells plens de cacau, cafè i sucre. No tothom que va intentar fes les Ameriques va tenir la sort de guanyar molt diners fent de comerciant, però l'Antoni Roig sí que va fer fortuna i va tornar a Torredembarra, com un bon indià, sent ric.

Antoni Roig va morir solter i al no tenir descendència va decidir que gran part de la seva fortuna s'havia de quedar al seu poble natal. Així, el testament redactat set anys abans de la seva mort, establia que els interessos de la seva fortuna anessin a una fundació pietosa. Els patrons van ser l'alcalde de Torre-

Plànol a mà alçada de la planta de l'immoble, fet per José Luis Suárez Reina

dembarra, l'apotecari, un regidor i dos majors contribuents, tots ells residents i veïns del municipi. La Fundació tenia dos objectius. El primer era la construcció d'una escola, la compra de llibres i el pagament dels mestres, junt amb les seves famílies, amb la voluntat d'augmentar i perfeccionar l'ensenyament dels joves de la Torre. A aquesta tasca hi anaven destinades dues terceres parts de la renda del seu capital.

El segon objectiu era la dotació d'una dot anual a les donzelles pobres naturals del municipi que es casessin. En aquest cas hi destinava una tercera part de la renda. Cal dir que, encara avui en dia, la dot s'atorga de manera simbòlica. Per tant, vist l'atorgament del testament d'Antoni Roig, és del tot innegable que aquest indià que va fer les Amèriques tenia una alta estima pel poble on havia nascut i on va passar els seus últims anys.

L'EDIFICI DEL COL·LEGI

Com s'ha dit anteriorment, el Patronat de la Fundació va ser l'encarregat de comprar els terrenys i de la construcció del Col·legi Antoni Roig. Va ser una decisió molt important perquè es va prendre en una època en que la misèria minvava a quasi tots els establiments industrials, mercantils i a molts veïns de Torredembarra. De fet, es va acordar que la decisió fos avalada i recolzada amb firmes de la gent de la localitat.

El projecte d'obres es va fer l'any 1890 i va anar a càrrec del Mestre d'obres acadèmic Luis Cervera, Cap de la Secció d'Obres Públiques de la Diputació de Tarragona. A les obres hi van intervenir diferents constructors torrencs i l'edifici es va inaugurar l'any 1899, catorze anys després de la mort d'Antoni Roig.

El Col·legi està situat a la Part Alta de Torredembarra i la tanca principal del recinte, que té orientació al sud-est, es va definir mitjançant la prolongació del carrer Alt de Sant Pere. Donat el desnivell del terreny de nord a sud, d'uns 4 metres, per situar a nivell horitzontal el terra de l'edifici, es van haver de fer rebaixos a la part de darrera i omplir de terra la part del davant, mitjançant uns murs de contenció que donen al carrer Alt de Sant Pere i al carrer Gibert on es pot accedir, mitjançant una porta de ferro forjat i a peu pla, al pati interior de l'escola.

L'entrada principal de l'edifici és al carrer Alt de Sant Pere i s'hi accedeix mitjançant una escala de 14 esglaons en

Detall de la Sala Noble que destaca per la seva riquesa decorativa

La monumental porta de ferro forjat, amb les inicials d'Antoni Roig, dona accés a l'escola

forma de T, que salva el desnivell entre el carrer i el pati de l'escola. Cal destacar que la porta d'entrada al recinte, realitzada en ferro forjat, conté les inicials d'Antoni Roig. Si haguéssim d'etiquetar l'immoble en un estil arquitectònic, podríem dir que és de l'estil Cervera.

Per cert que, observant el plànol de planta que veieu en aquest reportatge, comprovés la simetria del disseny del propi Luis Cervera. Es veu dibuixant dos

quadrats de 20x20m i adossant-los.

La distribució de les dues plantes és molt funcional, no es perden espais i és perfecte per l'entrada d'alumnes i per a la seva evacuació. El cos central de la planta baixa, on hi ha ubicada la Biblioteca, té a cada costat les portes principals d'entrada a l'edifici i les dues donen a un vestíbul pel qual es té accés a les aules i al pis superior. Cadascuna de les dues ales té la seva utilitat de ma-

nera que la del fons al cos central és per a pàrvuls i les situades al cos lateral són per a nens i nenes, ambdues separades.

Les quatre aules, de superfície similar, tenen accés a dos patis porticats que serveixen per a l'esbarjo i d'aixopluc els dies de pluja. El gimnàs és un cos a part adossat a la part de darrera del cos central i s'hi accedeix des de pati i des de les dues aules de pàrvuls.

La Planta Pis està situada damunt del cos central de la planta baixa i consta de dos habitatges destinats als mestres, una sala noble destinada al Patronat Antoni Roig —aquest espai destaca especialment per la seva bellesa— i té un important finestral que presideix la façana principal de l'edifici. Totes les parets i el sostre estan decorades i cal destacar el medalló on hi ha una pintura amb el retrat del fundador que presideix la sala.

CONSTRUCCIÓ I PRESSUPOST

L'edifici està construït amb parets de càrrega de maçoneria de pedra i calç. Les

cobertes, a dues aigües amb cavallets de fusta i teules àrabs, tenen una important recollida d'aigua de pluja que anava a una cisterna i servia per al consum dels dos habitatges dels mestres. Els forjats entremiïts estan fets amb revoltons ceràmics i biguetes de ferro. Les façanes de l'edifici estan emmarcades en cantonades de pedra, amb un acabat d'imitació d'obra vista. A la part superior de la façana, i en forma de coronament, hi ha un frisso amb al·legories referents a l'educació i a la construcció.

Les finestres són de fusta amb llindes decoratives i trencaigües de pedra. Al cos central hi ha dues proporcions considerables que donen llum a la Biblioteca i a la sala noble, emmarcades per unes columnes de pedra amb capitells i formades per vitralls de diferents colors. El terra, fins fa uns anys, era de fusta i la calefacció funcionava amb una estufa de ferro que s'escalfava amb closques d'avellana, energèticament perfecte.

El pressupost i les partides corresponents, com es defineix en aquella època, va ser aquest:

Artículo 1º Albañilería	38.633,50 pts
Artículo 2º Cantería	19.603,85 pts
Artículo 3º Vigas de Hierro, madera y cubierta	9.468,39 pts
Artículo 4º Carpintería de Taller	4.701,00 pts
Artículo 5º Cerrajería y fundición	3.779,25 pts
Artículo 6º Blanqueo y pintura	2.626,37 pts
Artículo 7º Vidriería	468,75 pts
Suma	79.271,11 pts
Por planos de proyecto y demás necesarios	
Presupuesto, copias y dirección	3.500,00 pts
Varios	12.450,00 pts
Total General	95.221,11 pts
Tarragona, 1 de setiembre de 1890	

Aquest reportatge sobre el Col·legi Antoni Roig és obra de l'arquitecte tècnic José Luis Suárez Reina, exalumne d'aquest centre educatiu i estudiós de l'edifici.

Han col·laborat en la seva elaboració l'Arxiu Municipal de Torredembarra i el personal del Col·legi Antoni Roig.

Imatge d'Antoni Roig (esquerra) i foto de Suárez Reina

DE LA INVESTIGACIÓN GREEN KERAKOLL NACE LA CASA DE MAÑANA.

BIOCALCE® MUROSECO. EL ENFOSCADO QUE SANEA LOS MUROS EN PROFUNDIDAD.

De los laboratorios de investigación GreenLab Kerakoll nace BIOCALCE® MUROSECO, el revolucionario enfoscado deshumidificante a base de cal natural que deja el muro libre para respirar.

BIOCALCE® MUROSECO, gracias a su poro activo, garantiza muros sanos, secos en profundidad y sana las mamposterías de modo definitivo porque elimina más rápidamente el agua de la que absorbe el muro.

BIOCALCE® MUROSECO. De la naturaleza el secreto para hacer respirar los muros, para una casa sana y en perfecto equilibrio con el medio ambiente.

Kerakoll Ibérica, S.A.
Carretera de Alcora km. 10,450
12006 Castellón de la Plana (España)
Tel. +34 964 251500
info@kerakoll.es - www.kerakoll.com

KERAKOLL
The GreenBuilding Company